

Erfaringer fra utprøvingen av Sammen på vei

NUBU-konferanse
22.11.2023

Sammen på vei er et frivillig oppfølgingsprogram for kvinner med sammensatte utfordringer som skal bli mor for første gang

- Film

-
- Oppfølging til førstegangsførelde med sammensatte utfordringer
  - Hver familiesykepleier følger sine deltakere fra tidlig graviditet til barnet fyller 2 år
  - Strukturert, intensiv oppfølging hjemme hos familien (1-1,5 time hver andre uke)
  - Styrkebasert og endringsfokusert tilnærming
  - Innsamling av data (veiledning, kartlegginger og vurderinger)

- Et tilbud i tillegg til øvrige tjenester
- Familiesykepleierne = Helsesykepleiere og jordmødre som får omfattende opplæring i tråd med programmet
- Ukentlig en-til-en veiledning med teamleder og teammøter

Sammen på vei i Norge

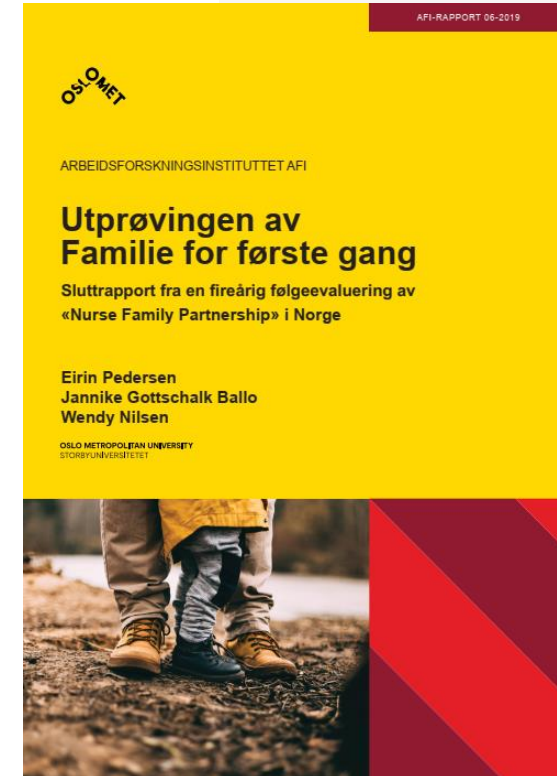

- Fase 1 - hvilke tilpasninger må gjøres før oppstart for å sikre lokal tilpasning samtidig som overensstemmelse med NFP modellen
  - Fase 2 Teste ut gjennomførbarhet og akseptabilitet av programmet og følgeevaluering
  - Fase 3 Utvide til større skala for videre forskning for å finne ut om programmet faktisk gjør en forskjell
  - Fase 4 Utvide til full skala om forskning viser positive utfall
- Bufdir er norsk lisens eier
  - RBUP Øst og Sør har implementeringsansvar
  - Oppstart 2016
  - 2 utprøvingsområder 3 kommuner i Rogaland og 2 bydeler i Oslo
  - Følgeevaluering 2016 - 2019

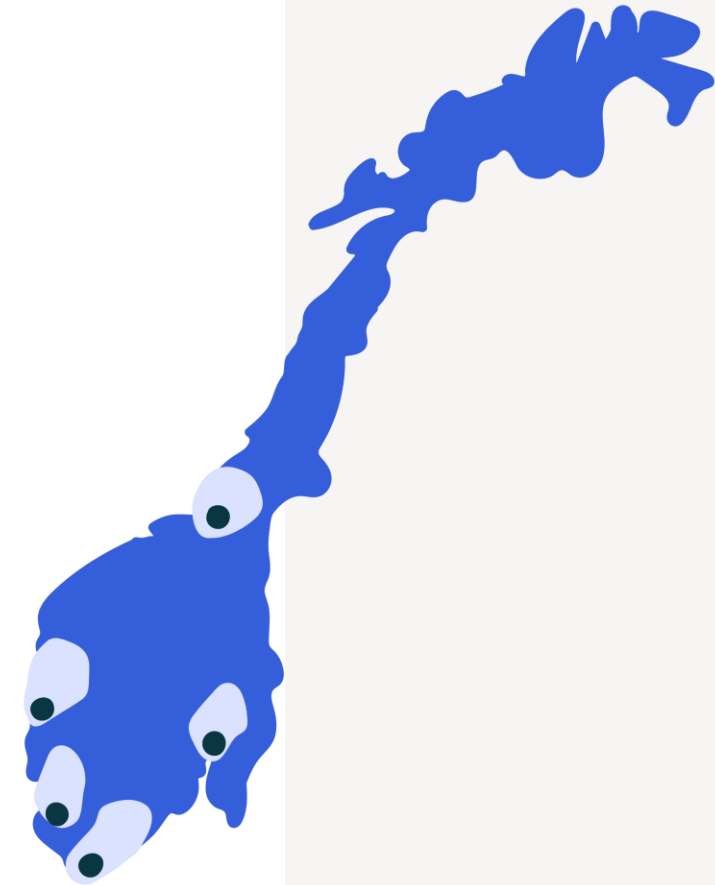
Følgeevalueringen i fase 2

- Et godt implementert program av høy kvalitet
- Treffer en sårbar målgruppe som man ellers sliter med å hjelpe
- Forbedre familienes psykiske helseforutsetninger, bomiljø og foreldreferdigheter
- Passer inn i norsk kontekst og eksisterende velferdstilbud
- Har visse begrensninger

Fase 3: 2022-2027

- **Oslo:** Bydel Gamle Oslo, Søndre Nordstrand, Bjerke, Grünerløkka og Frogner.
- **Rogaland:** Sandnes, Stavanger, Time, Gjesdal, Hå, Klepp og Strand
- **Agder:** Kristiansand, Arendal, Birkenes, Froland, Gjerstad, Grimstad, Iveland, Lillesand, Lindesnes, Risør, Tvedestrand, Vegårshei og Vennesla.
- **Vestland:** Bergen, Alver, Askøy, Austevoll, Bjørnafjorden, Osterøy, Samnanger, Vaksdal og Øygarden.
- **Trøndelag:** Trondheim, Malvik, Melhus, Orkland, Skaun og Stjørdal

Mor i Norge-studien

Mor i Norge-studien MINS

Hjem INFORMASJON OM STUDIEN INFORMASJON TIL HENVISERE KONTAKT OSS

Mor i Norge-studien (MiNS)

Hva er Mor i Norge-studien?

I Mor i Norge Studien vil vi undersøke hvordan det går med førstegangsfødende mødre som har behov for mer oppfølging enn det som per i dag tilbys på helsestasjonen og hos fastlege. Målet med studien er å få kunnskap om hva slags støtte førstegangsfødende har behov for i svangerskapet og småbarnsperioden.

Finn ut mer

Hvem kan bli med? Hva innebærer det å delta? Ta

- Hensikten med MiNS er å etablere et godt tilbud til unge foreldre, og styrke deres kunnskap og utøvelse av eget foreldreskap.
- Det er viktig å tilby gode tiltak til familier for å redusere potensielt negative konsekvenser og fremme god helse, i tillegg til å begrense effekten av sosial arv.

Antall deltakere

---

637 deltakere
er blitt
inkludert i
programmet

304 deltakere
er aktive
deltakere i
dag

165 deltakere
som har
fullført
programmet

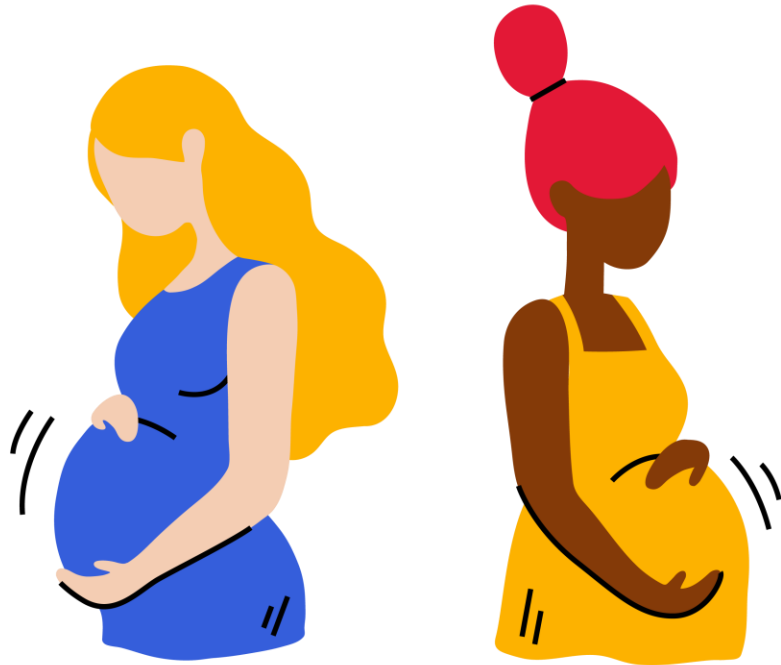
Hvert programområde har et eget team

- Teamet dekker hele programområdet
- En av kommunene er vertskommune hvor teamet også har kontorplass.
- Består av:
  - 1 teamleder/veileder
  - 6 – 8 familiesykepleiere
  - 1 teamkoordinator

Sammen på vei har som mål å:

---

1. Forbedre mors og barns helse under svangerskapet
2. Fremme barnets helse og utvikling
3. Styrke foreldres fremtidige livssituasjon

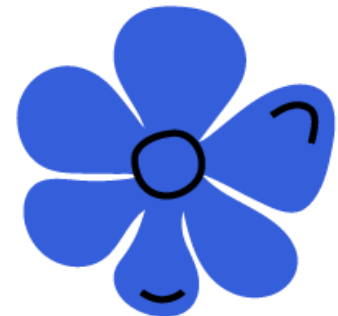
Programmet har en styrkebasert og endringsfokusert tilnærming som bygger på foreldres ønske om å gjøre det beste for sitt barn.

Deltakerrekruttering

- Alle som er i kontakt med målgruppen for programmet kan henvise
- Kvinnen kan også selv ta kontakt
- Vi ønsker henvisning så tidlig som mulig, helst innen uke 26
- Mål er å få henvist 60% innen uke 16
- Samtykke for deltakelse må signeres senest svangerskapsuke 28
- Den gravide inviteres til minimum 2 utforskningsamtaler.
  - Alene eller sammen med partner
  - Ett møte kan også være med henvisende instans dersom kvinnen ønsker
- Når en gravid kvinne er henvist vil teamleder vurdere og drøfte henvisningen med teamet.
- Familiesykepleier møter kvinnen for å gjennomføre utforskningsamtaler
- Når utforskningsamtalene er gjennomført vil det bli gitt beskjed til henviser.

Henvisning til programmet

---

1. Deltakelse er frivillig
  2. Kvinnen er førstegangsfødende
  3. Samtykke gis til deltakelse før svangerskapsuke 28
  4. Kvinnen bor i et område som tilbyr Sammen på vei
- Henviser har en profesjonelt basert bekymring for det forestående svangerskap og foreldreskap.

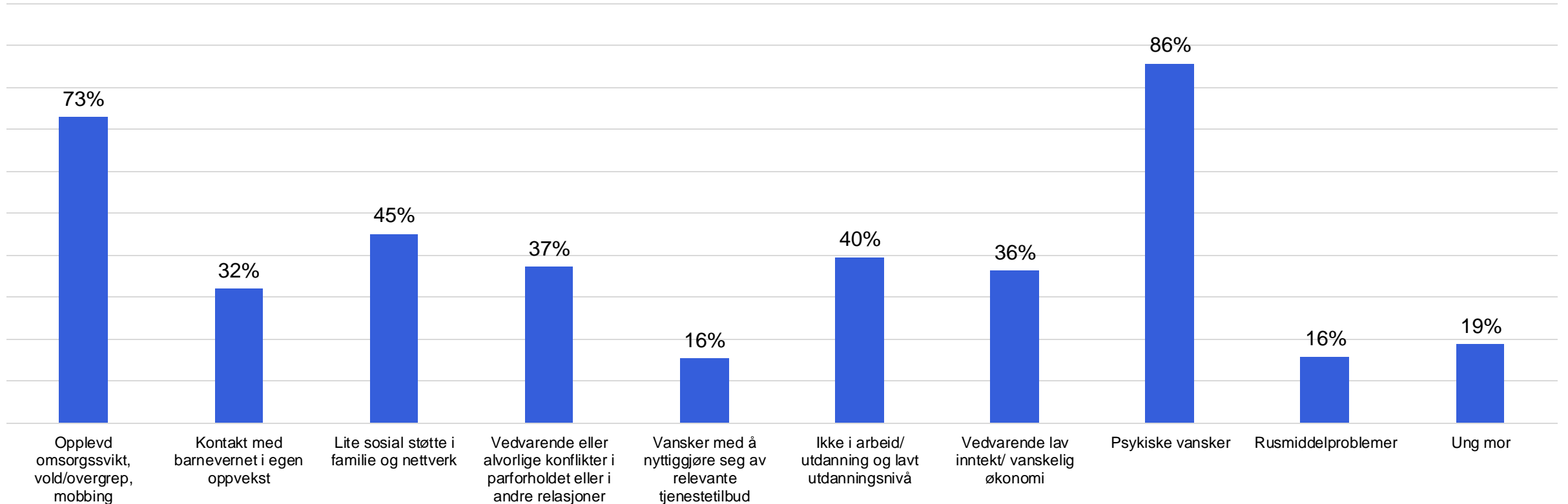
Utforskningsamtaler

- Samtalene har fokus på styrker og løsninger og familiesykepleieren gir informasjon om programmet (innhold, struktur og formål).
- Sammen drøfter de deltakerens situasjon og vurderer om programmet vil være relevant for deltakeren, med utgangspunkt i kriteriene.
- Alle får minimum to utforskningsamtaler.

Inklusjonskriterier

Deltakersentrerte prinsipper

Du er ekspert
på eget liv

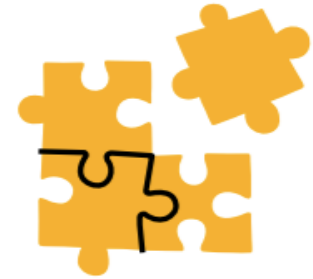
Følg din innerste
motivasjon
(heart's desire)

En liten endring
kan være nok

Fokus på dine
styrker

Fokus på å
finne løsninger

Relasjoner i Sammen på vei

- Sammen på vei er et program som handler om relasjon og et program som handler om endring
- Den terapeutiske relasjonen familiesykepleier bygger med deltakeren er grunnleggende for et vellykket arbeid som er i overensstemmelse med programmet
- Engasjement mellom familiesykepleier og deltakeren så vel som deltakeren og programmet er nøkkelen
- Den terapeutiske relasjonen er et redskap som benyttes aktivt i programmet
- Ved å være tilgjengelig, stabil og pålitelig, samt også utfordrer og setter grenser på en respektfull måte, fungerer familiesykepleier som en rollemodell for deltakeren

Hvordan vi jobber

- Relasjonsbygging - Bli kjent og gjøre deltakeren trygg
- Kartlegging og utarbeidelse av mål for oppfølgingen. Kort og langsiktige.
- Sammen vurderer og drøfter familiesykepleier og deltaker, utfordringer/risiko og endringsvilje/nivå
- Plan for kontakt
- Samarbeid med andre tjenester

5 programområder

1. Familie og nettverk
2. Barnet og foreldrerollen
3. Personlig helse
4. Livssituasjon
5. Tverrfaglig samarbeid

Våre redskaper

- Terapeutiske relasjoner
- Motiverende intervju
- Retningslinjer for hjemmebesøk/
programmets struktur
- Temaark
- Samspillsverktøy (NBO, videoveiledning)
- Kartleggingsinstrumenter (ASQ, ASQ:SE, GAD-7, PHQ-9)
- Datainnsamling og vurderinger
- Hjemmebesøk med følge
- Månedlig veiledning/samarbeid med psykolog, barnevern og NAV
- Samarbeid med de øvrige tjenester

Tverrfaglig samarbeid

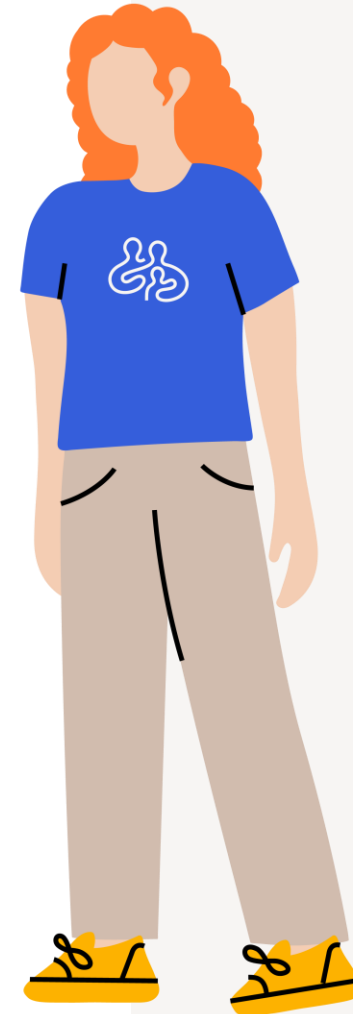

- Deltakerne i programmet har sammensatte utfordringer
- Mange har lave forventninger til støtte i hjelpeapparatet – beskriver dårlige erfaringer
- Flere vil ha behov for ytterligere støtte i tillegg til programmet.
- Et av programmets mål er å gjøre deltakerne i stand til å nyttiggjøre seg tilbudene i samfunnet/ikke være redd for å ta kontakt/be om hjelp.
- Dette er et viktig fokus gjennom hele oppfølgingen. Mange av disse familiene vil fortsatt trenge hjelp når vi avslutter ved 2 år.
- Samtykke/samarbeid med deltakeren/gjøre sammen

Ressurser for familiesykepleier

- Ukentlig individuell veiledning m/teamleder/veileder
- Ukentlige teammøter og saksdrøftinger
- Hjemmebesøk med følge for familiesykepleierne (veileder er med på hjemmebesøk 3-4 ganger/år)
- Månedlig samspillsveiledning m/spesialpedagog
- Månedlige samarbeidsmøter med psykolog og barnevernskonsulent
- Tett dialog med NAV
- Opplæring og erfaringssamlinger sammen med de andre teamene

For mer informasjon

- <https://www.sammenpavei.no>
- **Masteroppgave:** «Mellom hjelp og kontroll»
  - En case-studie om samarbeid mellom barneverntjenesten og Sammen på vei.
- Astrid Rettedal Grønås/Universitetet i Stavanger
- **RBUP:** her ligger ulike rapporter og flere artikler

<https://www.r-bup.no>

- **Informasjon om studien:**
<https://uni.oslomet.no/mins/>

Sammen på vei
Nurse-Family Partnership®

Takk for oppmerksomheten!

sammenpavei.no